

AUTORITATEA NAȚIONALĂ
DE MANAGEMENT AL
CALITĂȚII ÎN SĂNĂTATE

ANMCS

Managementul riscului clinic

componentă esențială a siguranței pacientului în unitățile sanitare

AUDITUL CLINIC

București, 08.04.2017

Dr. Sorin UNGUREANU, Director general adjunct A.N.M.C.S.

AUDITUL

- Termenul vine de la latinescul *auditum* = ascultare
- Lionel Stoleru (ministru pentru Dialog (1988-1991) în Administrația François Mitterrand) :
 - « *auditul* intern = urechea internă, sediul echilibrului corpului uman. *Auditul* nu trebuie să asigure echilibrul, ci doar să verifice dacă sunt întrunite condițiile necesare pentru a-l păstra, să instrumenteze stăpânirea dezordinii, adaptarea la schimbări, să evalueze gradul de securitate și riscurile. »
- *Auditul* este procesul prin care persoane competente, independente colectează și evaluează probe pentru a-și forma o opinie asupra gradului de corespondență între cele observate și anumite criterii prestabilite – Wanda Wallace (CEO of Leadership Forum, Inc.)
- Dex: Examinare profesională a unor informații cu scopul de a exprima o opinie responsabilă și independentă în raport cu un anumit standard.

AUDITUL CLINIC

DEFINIȚIE:

Auditul clinic reprezintă o metodă de *îmbunătățire* a calității care implică *evaluarea* continuă/*ciclică* a practicilor prin *măsurarea diferenței* dintre practica curentă (observată) și practica recomandată/recunoscută, cu ajutorul unor indicatori/criterii de evaluare și crează cadrul necesar aducerii de îmbunătățiri.

AUDITUL CLINIC

- este o activitate sistematică și continuă
- este un **proces ciclic** care demonstrează că îmbunătățirile au fost atinse și susținute.
 - ne permite să vedem dacă facem ceea ce ar trebui să facem
 - este util atât profesioniștilor din sistemul sanitar cât și pacienților
 - este, în primul rând, un instrument clinic și profesional, nefiind un instrument de reglementare sau de management.
 - este o activitate țintită pe evaluarea și îmbunătățirea procesului și nu pe evaluarea persoanelor
 - Trebuie făcut de către profesioniști, care au cunoștințele necesare, pe domeniul lor de activitate și nu de un "auditor" profesionist!

AUDITUL CLINIC

Orice proces din practica medicală poate fi supus auditului.

- numărul de zile de spitalizare
- timpii de așteptare pentru consultații
- durata unei intervenții chirurgicale
- modul de întocmire al FO și acuratețea înregistrărilor

Prin compararea practicilor curente cu reglementările de buna practică (standarde/ghiduri/protocoale), auditurile clinice pot informa atât personalul unităților medicale cât și părțile interesate, despre elementele esențiale ale calității precum și despre punctele slabe ale serviciilor de sănătate, în general.

AUDITUL CLINIC

Obiective ale auditului clinic:

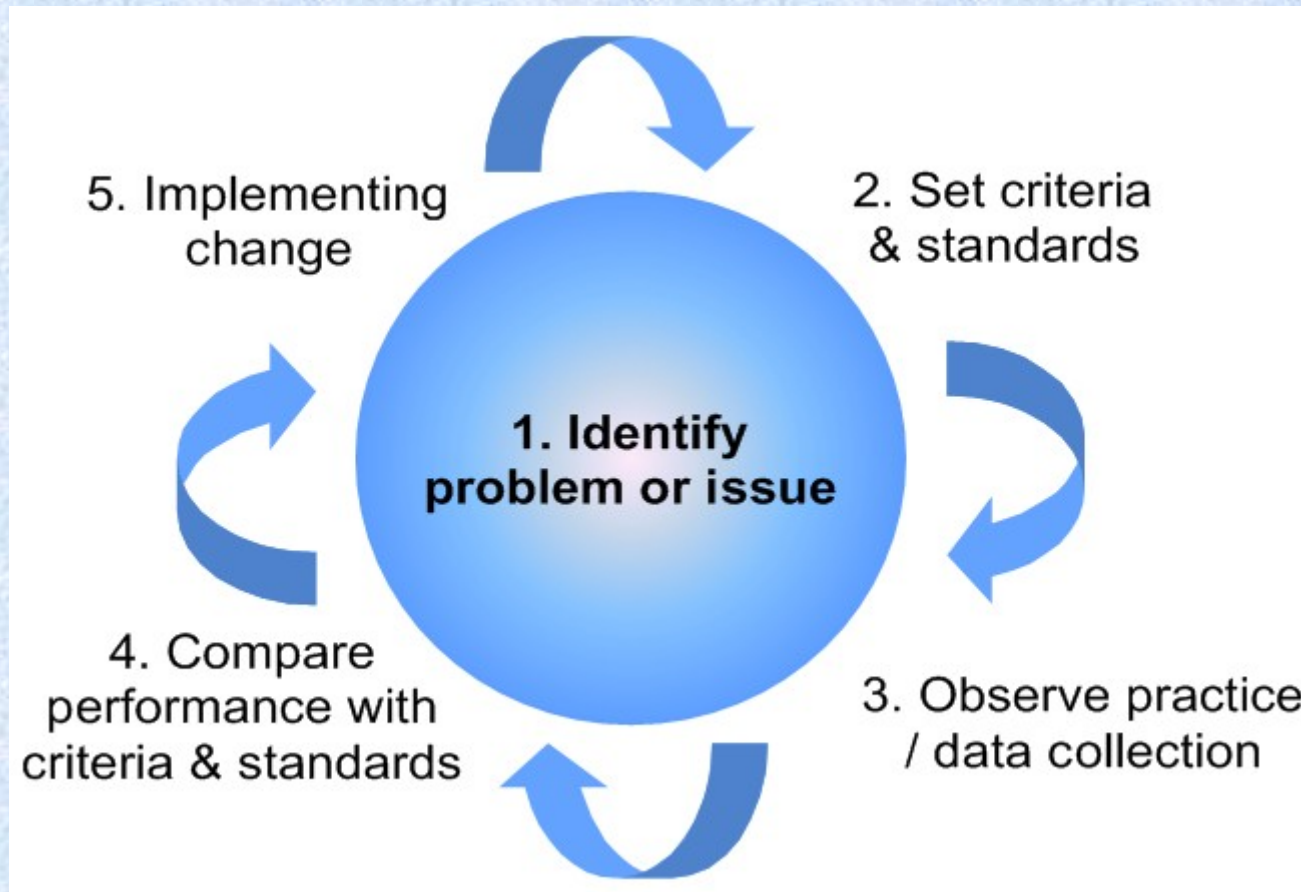
- Îmbunătățirea calității îngrijirii pacientului;
 - Promovarea utilizării eficiente a resurselor;
 - Îmbunătățirea organizării și furnizării serviciilor;
 - Promovarea pregătirii și educației profesionale.
- Reprezintă o **metodologie** pentru identificarea elementelor necesare îmbunătățirii calității îngrijirii pacientului.

AUDITUL CLINIC

Verbele auditului clinic:

- a imbunătății CALITATEA
- a crește EFICIENȚA ȘI EFICACITATEA
- a spori ÎNCREDEREA
- a asigura SIGURANȚA
- a schimba MENTALITATEA

ETAPELE AUDITULUI CLINIC

QPSD-D-029-1 A Practical Guide to Clinical Audit

ETAPELE AUDITULUI CLINIC

1. Stabilirea temei (identificarea practicii sau a domeniului) – prin prioritizare în funcție de gradul de risc

- În funcție de:
 - frecvența practicii respective,
 - probleme identificate în domeniile/practicile respective
 - riscul pentru pacient,
 - Domenii/practici pentru care s-au înregistrat plângeri/reclamații
- Să se țină cont de:
 - potențialul de ameliorare
 - existența unor referințe științifice, de reglementare sau profesionale.
- Trebuie:
 - să prezinte interes pentru personalul implicat,
 - să nu perturbe activitatea cotidiană a personalului, în scopul creșterii complianței la metoda
 - să răspundă preocupărilor acestora
 - să aibă un număr limitat și bine definit de obiective
 - să se înscrie în programul de management al calității/ planul anual de audit clinic.

ETAPELE AUDITULUI CLINIC

2. Alegerea echipei, materialului și metodei

CINE – CE – CÂND – CUM

- 2.1 Echipa - CINE

- din echipă trebuie să facă parte atât persoane care cunosc metoda și procesul auditat cât și persoane cu autoritate la nivelul instituției (care, de preferat, să și coordoneze echipa de audit)

- din echipă trebuie să facă parte cel puțin un reprezentant al structurii de management al calității

- cel puțin unul din membrii echipei a absolvit un curs de formare ca auditor, evaluator, etc

- pentru succesul demersului, în echipă trebuie să fie angrenați cât mai mulți dintre cei implicați în procesul/domeniul auditat

ETAPELE AUDITULUI CLINIC

2.2 Materialul de referință (Indicatorii de evaluare) - CE

- trebuie să corespundă unui număr limitat de obiective vizând ameliorarea calității îngrijirilor.
- se identifică prin analiza literaturii disponibile (științifice, profesionale, de reglementare)
- sunt de structură (ce este necesar pentru a face), de proces (ce/cum se face), de rezultat (rezultatele așteptate).
- pe cât posibil să prezinte caracteristicile S.M.A.R.T.

ETAPELE AUDITULUI CLINIC

- 2.3 Perioada desfășurării auditului- CÂND
- 2.4 Modul de colectare a datelor - CUM

- **prospectiv** –

(cerință ANMCS – existența indicatorilor de eficacitate și eficiență pentru protocoale și proceduri)

- **retrospectiv** – prin analiza înregistrărilor din FO
(cerințe ANMCS cu privire la înregistrări care să permită trasabilitatea proceselor (ex: medicamente, traseul pacientului etc))

- **combinat**

ETAPELE AUDITULUI CLINIC

3. Colectarea datelor (evaluarea propriu-zisă)

- Instrumente - electronic sau manual (chestionare, liste de verificare etc)
- Tehnici de colectare a datelor (ex. cele utilizate de către ANMCS):

- a) analiza documentelor;
- b) observarea directă – constatarea respectării unor cerințe predefinite sau a modului de derulare a unei activități;
- c) focus-grupul
- d) interviul – urmărește colectarea de date prin discuția directă cu interlocutorul
- e) simularea unor procese pentru identificarea riscurilor clinice.

ETAPELE AUDITULUI CLINIC

4. Analiza rezultatelor

- corelarea datelor culese și compararea informațiilor rezultate cu materialul de referință ales (standard/ protocol/ ghid de bună practică etc)
- identificarea problemelor
- definirea măsurilor de îmbunătățire

5. Implementarea măsurilor (modificărilor)

- concluziile auditului clinic trebuie să cuprindă și măsuri a căror implementare să ducă la îmbunătățirea calității, creșterea siguranței pacienților și personalului și creșterea eficacității și eficienței proceselor auditate

CICLICITATEA AUDITULUI CLINIC

FINALUL AUDITULUI CLINIC

ÎNCEPUTUL PROCESULUI DE MONITORIZARE A
IMPLEMENTĂRII MĂSURILOR ȘI DE EVALUARE A
EFECTELOR ACESTORA

UN NOU PROCES DE AUDIT CLINIC

EDIȚIA A DOUA A STANDARDELOR DE ACREDITARE A SPITALELOR:

	Auditul clinic evaluează eficacitatea și eficiența asistenței medicale.
S	Activitatea de audit clinic este organizată.
Cr	Misiunile de audit clinic intern sunt planificate anual.
C	Echipa de audit clinic este parte funcțională a structurii de management al calității.
C	În situațiile în care se produc evenimentele indezirabile, echipa de audit clinic propune conducerii spitalului misiuni suplimentare.
C	Îmbunătățirea activității medicale se face utilizând rezultatele auditării clinice.
Cr	Recomandările rezultate în urma auditului clinic sunt utilizate pentru îmbunătățirea protocoalelor de diagnostic și tratament.
C	Spitalul urmărește îmbunătățirea activității medicale, utilizând protocoale de diagnostic și terapeutice.
C	Auditul clinic evaluează eficacitatea și eficiența asistenței medicale.

ÎN LOC DE CONCLUZII

ELEMENTE DE CARE DEPINDE REUSITA UNUI AUDIT CLINIC

- Alegerea temei – tema aleasă trebuie să prezinte interes pentru personalul implicat și să răspundă preocupărilor acestora
- Pentru primele activități de audit clinic (nu misiuni, să nu se creeze confuzie) trebuie aleasă, de preferat, o temă pentru care există un sistem de referință (standarde, ghiduri de bună practică etc)
- Definirea clară a obiectivului, ținut pe îmbunătățirea procesului și nu pe evaluarea persoanelor
- Constituirea echipei de audit clinic - din echipă trebuie să facă parte persoane care cunosc metoda, persoane care cunosc procesul auditat și persoane cu autoritate la nivelul instituției (care să și coordoneze echipa de audit)
- Antrenarea în procesul de audit clinic a cât mai multor profesioniști

ÎN LOC DE CONCLUZII

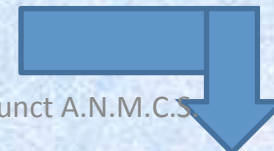
- Pe lângă beneficiul declarat, cel de a evidenția randamente scăzute pentru a îmbunătăți practica, există și beneficiul feedbackului pozitiv, confirmarea că ceea ce faci e conform cu standardele și încurajarea să continui în același ritm pentru că rezultatele sunt bune.

ÎN LOC DE CONCLUZII

Cum poți desfășura o activitate o viață întreagă fără să ai confirmarea că ce faci e bine?

Și cum poți deveni mai bun dacă nu știi ce și cum trebuie

ÎN LOC DE CONCLUZII

Să îmbunătățești
CALITATEA

Să crești
EFICACITATEA

Să sporești

Să asiguri

Să schimbi
MENTALITATEA

EFICIENȚA ȘI

ÎNCREDEREA

SIGURANȚA

București, 08.04.2017

Dr. Sorin UNGUREANU, Director general adjunct A.N.M.C.S.